

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321202592
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:4321202592.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. G., nar. XX. XX. XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa matky: neb. V. G., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX a otca: S. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, XXX XX D. N., zastúpeného advokátskou kanceláriou Špireková & Partners, s. r. o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, o návrhu navrhovateľov: 1/ M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX/X, XXX XX H. - U. a 2/ O. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX/X, XXX XX H. - Lipník, na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/22/2021-49 zo dňa 13. augusta 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu mení tak, že návrh navrhovateľov M. G. a O. G. na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.07.2021 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom odvolaním napadnutým uznesením sp. zn. 9P/22/2021 - 49 zo dňa 13. augusta 2021 návrhu navrhovateľov M. G. a O. G. na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a rozhodol tak, že:

„I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým mal. G.D. G., D.. XX. XX. XXXX, dočasne odníma z osobnej starostlivosti otca - S. G., D.. XX. XX. XXXX a dočasne odovzdáva do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom M. G., D.. XX. XX. XXXX, N. W. XX/X, XXX XX H. - U. V. O.F. G., D.. XX. XX. XXXX, N. W. XX/X, XXX XX H. - U., počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Otec S. G., D.. XX. XX. XXXX, je p o v i n n ý prispievať na mal. G. G., D.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom, posielaným vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám manželov M. G., D.. XX. XX. XXXX V. O. G., D.. XX. XX. XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.“

2. Navrhovatelia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že viac ako tri týždne sa starajú o maloletú G. G., nakoľko jej matka zomrela a otec pracuje v zahraničí v Nemecku, pričom keď je na Slovensku holduje alkoholu a dlhodobo sa výchove maloletej nevenuje. Viackrát ju vyhodil z domu, preto bola maloletá nútená zamestnať sa a bývanie a opateru si našla u navrhovateľov. Maloletá pozná navrhovateľov už dlhé roky, aj v minulosti ich navštevovala a rozumie si s nimi. Spolu s otcom býva doma aj 23 ročný brat maloletej, ktorý tiež holduje alkoholu. Doma je neporiadok, keď sú pod vplyvom alkoholu zvyčajne maloletej nadávajú, zbíjajú ju, zoberú jej peniaze a využívajú ju na domáce práce. O maloletú sa z príbuzných nemá kto postarať, nakoľko žijú iba staré mamy, jedna z nich trpí ťažkou chorobou a druhá tiež holduje alkoholu. Rozhodnutie okresný súd odôvodnil poukazom na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) upravujúcich neodkladné opatrenie. Okresný súd mal za osvedčené, že otec maloletej sa v súčasnosti kvôli pracovným povinnostiam zdržuje v zahraničí v Nemecku. Domov chodí nepravidelne, nakoľko ani pracovníkom ÚPSVaR nevedel presne uviesť kedy sa domov vráti a uviedol, že to závisí od práce a majstra. Je nesporné, že osobná starostlivosť o maloleté dieťa sa nedá vykonávať zo zahraničia

a jej prenechanie staršiemu súrodencovi maloletej, ktorý má sám len 23 rokov nie je postačujúce. Otec tak dlhodobou osobnou starostlivosťou o maloletú nezabezpečuje riadne. Okresný súd tiež poukázal na tú skutočnosť, že maloletá nebyvala v domácnosti u otca už od júna 2021 a otec bol danú skutočnosť nahlásiť na políciu až dňa 03.08.2021, a to dokonca až na podnet oznámenia o podanom neodkladnom opatrení. Vyše mesiaca otec maloletej neriešil, že maloletá sa domov nevracia a on nevie kde sa zdržuje, a či je v poriadku, nakoľko sám otec uviedol, že kontakt s ním odmieta. Okresný súd zároveň uviedol, že nariadením náhradnej starostlivosti nezaničí rodičovi jeho vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu a túto preto určil v minimálnom rozsahu v zmysle § 62 ods. 1, 2, 2 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Poukázal na to, že nariadené neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Odvolacie dôvody videl podľa § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) v tom, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, ako aj v zmysle ust. § 62 CMP, t.j. že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Podľa názoru otca, stav, ktorý vytvára neodkladné opatrenie nariadené súdom, predstavuje fatálny zásah do rodičovských práv a povinností otca, ktorý od smrti matky maloletej zabezpečoval starostlivosť o maloletú, pričom bez náležitého preskúmania nepatrične kladie dôraz na skreslený názor adolescentnej maloletej a následne nastoluje protiprávny stav, ktorý založila maloletá svojím vlastným rozhodnutím o presťahovaní sa k svojmu maloletému priateľovi/partnerovi, čo je absolútne neprijateľné. Rozhodnutie súdu je aj v zjavnom rozpore so samotnou povahou inštitútu neodkladného opatrenia, ktorou je, že neodkladným opatrením sa nemá zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovať do práv účastníkov konania. Otec maloletého dieťaťa rozhodnutie súdu považuje za zmätočné a nepreskúmateľné, nakoľko z obsahu odôvodnenia v zásade nie je zrejmé, prečo a ktoré konkrétne okolnosti viedli súd k úvahe o tom, že existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov, resp. že sú nezvratne ohrozené práva maloletej. Vágne tvrdenie súdu, že otec nezabezpečuje starostlivosť o maloletú riadne, nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Súd sa na žiadnom mieste nevyporiadal s odôvodnením požiadavky proporcionality, ktorá musí taktiež pri nariadení neodkladného opatrenia zohľadnená. Otcovi maloletej nie je zrejmé, prečo súd pred tak závažným zásahom do jeho rodičovských práv, akým nepochybne odňatie z osobnej starostlivosti je, nepristúpil najprv k uloženiu výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 Zákona o rodine. Pre odňatie maloletej z osobnej starostlivosti otca neodkladným opatrením, neboli splnené zákonné podmienky. Pokiaľ súd považoval za potrebné odňať maloletú zo starostlivosti otca, rozhodne nemal maloletú zverovať do starostlivosti úplne cudzích ľudí a navyše rodičov jej maloletého partnera (čo navrhovateľa v návrhu úmyselne opomenuli uviesť), ale ju mal zveriť do starostlivosti niektorého z jej súrodencov. Nebolo v záujme maloletej vytrhnúť ju zo stabilizovaného prostredia, z miesta kde mala vytvorené vhodné podmienky a sociálne väzby, kde žila od svojho narodenia. Otec síce pracuje v zahraničí, avšak je tomu tak práve z dôvodu, aby mohol zabezpečiť svoju rodinu. O maloletú bolo v čase jeho neprítomnosti vždy postarané, okrem iného zo strany staršieho syna O. G. alebo aj zo strany ďalšieho staršieho syna S. G., ktorý je takmer každý deň v domácnosti otca a stavia vedľa neho vlastný rodinný dom. Navyše domácnosť navštevovali a s maloletou udržiavali pravidelný vzťah aj ostatní súrodenci (otec má okrem maloletej ďalšie 4 deti v rozpätí 34 až 23 rokov). Problémy s dcérou nastali až keď si našla priateľa, maloletého syna navrhovateľov. Nakoľko otec bol pracovne v zahraničí, od syna sa dozvedel, že dcéra ku koncu školského roka neprišla 3 dni domov, ani nedala o sebe telefonicky vedieť, nedvíhala telefón, nereagovala ani na SMS správy. Otec má tiež za to, že dcéra si vymyslela svoje tvrdenia o alkoholizme otca, či týraní a zanedbávaní jej osoby z dôvodu svojej zaľúbenosti a puberty. Je zrejmé, že otec sa rozchádzal s maloletou v subjektívnom vnímaní potreby jej každodenného schádzania sa s jej priateľom/partnerom, resp. prespávania maloletej u svojho partnera. Nie je možné považovať za vhodné odňatie maloletej zo starostlivosti otca a jej dočasné zverenie do starostlivosti navrhovateľov, rodičov jej partnera, ktorých maloletá pozná len niekoľko mesiacov. Vzhľadom na to, že navrhovateľa bývajú v dvojizbovom byte spolu s maloletým synom (partnerom/priateľom maloletej) je zrejmé, že táto zdieľa s ním izbu, čo považuje otec za absolútne nevhodné. Odkedy je maloletá u navrhovateľov, odmieta komunikovať nielen s otcom, ale aj s vlastnými staršími súrodencami (staršia sestra pritom žije v Leviciach). Maloletá súrodencom nedvíha telefón, ani inak s nimi nekomunikuje. Komplexne konanie maloletej otec hodnotí ako konanie adolescentnej zaľúbenej maloletej a pomstu voči nemu, že jej odmietol umožňovať fungovať s jej priateľom/partnerom, tak ako si sama predstavuje. Podľa názoru otca tiež nie je preukázaný ani

jeden z aspektov potrebných na nariadenie neodkladného opatrenia, tak ako to vyplýva zo skutkového stavu veci. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí vyplývať z existencie naliehavej a nevyhnutnej potreby upraviť určité právne vzťahy, a to medzi účastníkom, ktorý navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia a účastníkom, proti ktorému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Ani konflikt medzi otcom a maloletou týkajúci sa jej partnera, ktorý podľa otca je dôvodom konania maloletej, nezakladá dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to dokonca v takom rozsahu, že by na základe neho mala byť maloletá zverená do osobnej starostlivosti rodičov svojho partnera/priateľa, a to bez meritórneho prejednania veci. Nariadené neodkladné opatrenie aprobejuje protiprávne konanie maloletej, neguje úlohu a výchovný vplyv otca, aprobejuje možnosť maloletej bývať so svojim maloletým partnerom u prakticky pre otca cudzích ľudí. Vzhľadom na tieto skutočnosti je preto jednoznačne zrejmé, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu, v akom k tomu pristúpil súd v napadnutom rozhodnutí. Navrhol preto odvolaním napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietne.

4. Otec maloletého dieťaťa k odvolaniu pripojil čestné prehlásenia svojich synov O. G., nar. XX.XX.XXXX a S. G., nar. XX.XX.XXXX, z ktorých vyplýva, že s maloletou G. nastal problém vtedy, keď si našla priateľa, nakoľko jedného dňa neprišla 3 dni domov, neozvala sa, nedvíhala telefón. Prestala komunikovať so súrodencami, sestra nikdy nebol bitá ani týraná a ani jej tvrdenia o vyhrážkach, či alkoholizme otca nie sú pravdivé. Keby tvrdenia sestry boli pravdivé, zrejme by o nich súrodenci vedeli alebo by sa im minimálne zdôverila, čo sa však nestalo, preto majú za to, že sa jedná o klamstvá.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, ako kolízny opatrovník maloletého dieťaťa vo svojej správe zo dňa 13.09.2021 uviedol, že otec sa s úradom kontaktoval po tom, čo mu bolo doručené upovedomenie z Okresného súdu Levice o odstúpení spisu na Okresný súd Žiar nad Hronom, pričom otec zisťoval čoho sa konanie týka, a že návrh podali manželka G.. Otec maloletej tiež uviedol, že navrhovateľov nepozná, nevie prečo takýto návrh podali. Maloletá G. sa nezdržiava na adrese trvalo pobytu, zablokovala si všetky príbuzných na sociálnej sieti a nedvíha telefón. S otcom komunikovala naposledy len SMP správou. Otec maloletej pracuje v zahraničí a maloletá bola v čase jeho neprítomnosti pod dohľadom plnoletého brata. Medzi maloletou a jej bratom malo dôjsť k nejakému incidentu a maloletá opustila adresu trvalého pobytu. Kolízny opatrovník dňa 09.08.2021 vykonal sociálne šetrenie na adrese bydliska otca, kedy v čase šetrenia bol prítomný starší brat maloletej G.. Bolo zistené, že rodina býva v dvojpodlažnom rodinnom dome, ktorý je písaný na otca maloletej a na maloletú G.. Domácnosť je štandardne zariadená, prispôsobená potrebám rodiny. Maloletá tu má k dispozícii samostatnú detskú izbu, ktorá zodpovedá jej potrebám. Hygiena a poriadok boli v čase šetrenia na primeranej úrovni. Brat maloletej uviedol, že v čase neprítomnosti otca dohliadal na maloletú G. on, pričom spolu vždy vychádzali bez väčších problémov. Otec maloletej pracuje ako zvärač v Nemecku a domov chodí tak cca po 4 týždňoch. Keď je doma tak sa zdrží cca týždeň. Podľa slov brata maloletej Kataríny, jej otec posielal údajne každý mesiac cca 300,- Eur z ktorých potom platila všetko potrebné. Tiež uviedol, že maloletá chodila pravidelne na nákup potravín, pričom ju vždy po nákupe chodil vyzdvihnúť autom. Poslednou dobou však nakúpila potraviny iba pre seba, o ostatné sa nestarala. Tiež uviedol, že jej správanie sa za posledné 2 až 3 mesiace výrazne zmenilo, čo pripisuje jej novému vzťahu, ktorý by mala mať so synom navrhovateľov. Nevedel sa však k tomu viac vyjadriť, nakoľko navrhovateľov a ani ich syna vôbec nepozná a nikdy sa s nimi nestretol. Koncom júna maloletá po prvý krát neprišla 3 dni domov, potom keď prišla pohádali sa, predtým spolu vždy vychádzali. Uviedol, že s maloletou sa snažil skontaktovať, ale neúspešne. S ním aj s otcom údajne odmieta komunikovať. Tiež uviedol, že maloletá mala dobrý vzťah nielen s ním, ale aj s otcom, otec ani on nikdy maloletej neublížili, z domu ju taktiež nikdy nikto nevyhadzoval, a preto vzniknutú situáciu nevedia pochopiť. Úrad sa tiež telefonicky skontaktoval aj s otcom maloletej, ktorý uviedol, že je pracovne odcestovaný, nevie uviesť, kedy príde najbližšie domov, dodal že to závisí všetko od majstra a od roboty. S návrhom nesúhlasí, nakoľko navrhovateľov vôbec nepozná. Úradu dňa 11.08.2021 bola doručená správa z ÚPSVaR Levice, v ktorom bolo uvedené, že manželka G. obývajú dvojizbový byt v ich vlastníctve, je kompletne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, v domácnosti má maloletá svoju pol izby so synom manželov M. G., nar. XX. XX. XXXX. Jedná sa o veľkú izbu, ktorá je predelená na polovice. G. má tu vlastné lôžko aj priestor na sebarealizáciu. O. G. pracuje ako čašníčka, M. G. podniká v oblasti stavebníctva, má firmu. Ich syn M. študuje na Z. strojníka v H., od septembra nastupuje do druhého ročníka. Výchovné problémy s ním nemajú. Maloletá G. si rozumie s mladším synom a pozná sa aj s dospelým starším synom, ktorý spolu s rodinou rodičov navštevuje. Všetci vychádzajú veľmi dobre. 10.08.2021 boli vykonaný aj pohovor s maloletou G., ktorá poukázala na to, že rozumie si s navrhovateľmi, tieto prázdniny prišla na to, že dá sa žiť aj ináč. Uviedla, že otec je veľmi silný alkoholik, už ho niekoľko krát vyhodili z ubytovne aj s kolegom v zahraničí, kedy sa opili a vyvádžali. Keď je opitý otec, vtedy sa cíti byť veľmi silný a agresívny. V obci

ani v škole sa nikomu nezdôverovala aké má problémy doma. Otec si alkohol nakupuje v obchode, pije doma, nechodí do pohostinstiev. Brat, s ktorým doteraz bývala, keď bol otec pracovne v zahraničí pijať taktiež. Otec pracuje nepravidelne, stávalo sa, že bol doma aj 5 týždňov vkuse. Keď je doma, je každý deň opitý, nestihol ani vytriezvieť, keď si vypil bol agresívny. Keď žila mama bol agresívny aj na ňu, ako aj na deti. Iba raz sa posťažovala sestre V. T., čo sa deje doma, táto býva v U., má svoju rodinu a malé deti. Sestra je na otcovej strane a chce, aby išla domov, asi už zabudla, aké to doma bolo. G. uviedla, že otec vedel od začiatku, že zostane bývať u G.. Po smrti maminy sa o domácnosť starala iba ona, otec keď bol v zahraničí posielal peniaze bratovi s ktorým bývala, a ten jej z toho vyčlenil na nákup potravín. Niekedy im peniaze nestačili a nebolo za čo nakúpiť, tak varila zo zvyškov čo mali doma. Obidve staré mamy majú problém s alkoholom, aj stará matka s matkinej strany pije, stará matka ani len netuší ako jej dcéru otec bil a týral. U manželov G. sa cíti bezpečne a dobre, chcela by u nich zostať, vie že sa o ňu postarajú. Okresný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice odporučil návrhu manželov G. vo zverení maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť. Ďalej v správe ÚPSVaR Banská Štiavnica sa uvádza, že dňa 18.08.2021 sa telefonicky skontaktovali so sestrou maloletej V. T., nar. XX.XX.XXXX bytom v U., ktorá uviedla, že nie je v žiadnom telefonickom ani osobnom kontakte s maloletou G.. Maloletá jej neodpisuje na správy, ktoré jej posielala, o manželoch G. a ich synovi nevie nič, len že s ich synom M. maloletá chodí už asi dva mesiace. Uviedla, že nie je pravda, že by maloletú jej brat alebo otec niekedy fyzicky napadol, maloletá G. nebola 3 dni doma, nikto nevedel kde sa nachádza. Sestra maloletej uviedla aj to, že staré matky o situácii, ktorá nastala v rodine zatiaľ nevedia, majú už svoj vek a boja sa, že ako by danú situáciu zvládli. Tiež uviedla že zájde za starou matkou, skúsi jej danú situáciu oznámiť a navrhnúť jej zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Po opätovnom kontakte úradu s V. T. dňa XX.XX.XXXX táto uviedla, že sa rozprávala so starou matkou aj so staršími bratmi a nikto si nechce vziať maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti. Ako dôvod uviedla, že vedia, že by s maloletou G. boli veľké problémy, neustriehli by ju a stále by utekala za priateľom. 19.08.2021 sa úrad opätovne telefonicky skontaktoval s otcom maloletej, ktorý uviedol, že G. vôbec nereaguje na jeho telefonáty a správy. Tiež uviedol, že maloletá G. dostala od neho všetko čo chcela aby jej kúpil. Dňa 23.08.2021 bola doručená úradu správa od O.. H., v ktorej sa uvádza, že maloletá G. bola v ambulancii detskej lekárky od 01.01.2021 2x, a to s doprovodom matky svojho priateľa. S otcom maloletej detská lekárka dosiaľ nekomunikovala. Dňa 06.09.2021 sa na úrad dostavil otec maloletej, ktorý uviedol, že maloletá G. sa mu naďalej vôbec neozýva. Pri odchode s domácnosti maloletá nechala veľký neporiadok, vyhodila posteľ aj koberec, dokonca rozbila skriňu. Otec tiež uviedol, že keď bol maloletú G. hľadať v domácnosti manželov G., zanechal im v schránke aj odkaz, aby sa mu ozvali, doteraz tak neurobili. Nevie si vysvetliť, prečo sa maloletá G. takto chová, od kedy chodí s tým chlapcom, začala robiť výtržnosti. Čo sa týka alkoholu, otec uviedol, že kvôli práci nemôže dovoliť piť, pretože by dostal výpoveď. Otec uviedol aj to, že maloletá G. klamala o starých matkách, nie je pravda, že by holdovali alkoholu alebo by boli choré. Otec prišiel na úrad čisto a slušne oblečený, nejavil známky požívania alkoholu. Dňa 06.09.2021 bol úradu doručený posudok na maloletú G., zo školy umeleckého priemyslu U. N. U., v ktorom bolo uvedené, že so školou najprv spolupracoval otec, s ktorým triedny učiteľ komunikoval asi 2x. Otec pôsobil ochotne. Na rodičovskom združení, ktoré sa realizovalo v druhom polroku školského roka 2020/2021 online formou, sa informovala G. staršia sestra. Zdôvodnila to skutočnosťou, že otec často pracuje v zahraničí. G. uviedla svoju staršiu sestru škole ako druhú kontaktnú osobu. Dňa 17.08.2021 úrad dožiadal o sociálne šetrenie v rodine ako i vykonanie pohovoru s maloletou Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny U., v ktorého správe sa uvádza potvrdenie bytových pomerov rodiny G., ako aj to, že M. sa s G. spoznali cez rodičov M., teda manželov G.. Manželia G. majú v pláne dať si zveriť maloletú G. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Na podanom návrhu trvajú, s G. si rozumejú a veľa sa rozprávajú, ako o minulosti, tak aj o predstavách o budúcnosti. Uviedli, že ani otca maloletej G. nekontaktovali a ani nikoho z rodiny. Úradu sa s maloletou G. osobne spojiť nepodarilo, nakoľko aktuálne je škola v karanténe. Maloletá G. sa jednoznačne vyjadrila, že späť domov sa vrátiť nechce, u manželov G. sa cíti dobre, rozumejú si a veľa sa s ňou rozprávajú, cíti sa u nich bezpečne.

6. K správe bola pripojená aj informácia ohľadne zdravotnej starostlivosti o dieťa od O.. G. H., z ktorej vyplynulo, že v ambulancii bola pacientka 2x, kedy prišla s doprovodom matky svojho priateľa. Lekárka otca menovanej nevidela, nekomunikovali spolu ohľadne dcéry. Rovnako bola pripojená správa - posudok žiaka zo Školy umeleckého priemyslu U. N. U. zo dňa 02.09.2021 doručený na ÚPSVaR Banská Štiavnica 06.09.2021.

7. Otec maloletej v správe zo dňa 22.09.2021 oznámil skutočnosti podstatné pre rozhodnutie v odvolacom konaní s poukazom na to, že od času ako bola maloletá odňatá z osobnej starostlivosti otca a dočasne odovzdaná do náhradnej starostlivosti navrhovateľov, je maloletá vystavovaná neustálemu nebezpečenstvu korona vírusu a vplyvu šírenia desinformácií zo strany navrhovateľov.

Dňa 20.09.2021 bol otec telefonicky kontaktovaný zo školy, ktorú navštevuje maloletá, pričom maloletá prišla opakovane do školy bez rúška a napriek upozorneniu triedneho učiteľa si ho odmietla nasadiť. Následne prišli do školy aj navrhovatelia, ako osoby, ktorým bola maloletá zverená do dočasnej osobnej starostlivosti, pričom sa voči zamestnancom školy správali arogantne, hlučne a rovnako odmietli nasadiť si rúško a rešpektovať aktuálne vládne nariadenia. Zakázali priamo pred triednym učiteľom maloletej si rúško nasadiť a nosiť ho. Zakazovanie maloletej nosiť rúško, šírenie desinformácií a bezdôvodné vymeškávanie školy môže mať za následok na jednej strane vážne ohrozenie fyzického ako i psychického zdravia maloletej, pričom viaceré výskumy aj lekárska prax preukázali, že jeden z najúčinnějších spôsobov ako zabrániť šíreniu korona vírusu je chrániť si svoje zdravie nosením rúška.

8. Z vyjadrenia otca zo dňa 13.11.2021 k vyjadreniu sa úradu práce, sociálnych vecí a rodiny otec poukázal na to, že prikladá čestné prehlásenie V. T., sestry maloletej, svojej dcéry, ktorá prehlásila, že spĺňa všetky predpoklady na zverenie maloletej sestry G. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd by preto rozhodne nemal maloletú zverovať do starostlivosti úplne cudzích ľudí a navyše rodičov jej maloletého partnera (čo navrhovatelia v návrhu úmyselne opomenuli uviesť), ale mali ju zveriť do starostlivosti niektorého z jej dospelých súrodencov, napríklad starostlivosti dospeljej sestry V. T., ktorá spĺňa všetky predpoklady a je to predovšetkým v najlepšom záujme maloletej G.. K vyjadreniu bolo pripojené vlastnoručne podpísané čestné prehlásenie V. Čižmárikovej.

9. O odovzdaní maloletého a o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v rámci nariadenia neodkladného opatrenia rozhoduje súd v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých v zmysle § 111 písm. g) a o) CMP.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP, podľa ktorého odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP - odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný) prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem), a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu o vyhovení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zmenil v zmysle § 388 CSP tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný navrhovateľmi M. G. a O. Kepkovou na súd dňa 08.07.2021 zamietol.

12. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Procesná úprava neodkladných opatrení podľa CMP sa spravuje obdobným režimom ako v prípade ostatných inštitútov za subsidiarity Civilného sporového poriadku v zmysle § 2 ods. 1 CMP. V civilnom mimosporovom poriadku sú vymedzené len určité ustanovenia, ktoré predstavujú výnimku oproti všeobecnej úprave neodkladných opatrení v Civilnom sporovom poriadku tak, ako to vyplýva aj z marginálne označenej tretej časti CMP „niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“. Hlavná úprava neodkladných opatrení aj čo do formálnych náležitostí, ako aj účinkov, je teda upravená v ustanoveniach § 324 až § 342 CSP. Samostatná úprava neodkladných opatrení v rámci niektorých ustanovení v CMP si tak kladie za cieľ len zdôrazniť ich procesné osobitosti.

15. Podľa § 324 ods. 1 CSP počas konania súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Súd nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 ods. 1 CSP).

16. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad, kedy súd rozhoduje o odovzdaní maloletého a o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúce v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy vecí vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamená, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávajúca aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne

upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov, v tomto prípade maloletého dieťaťa.

17. Podľa článku 4 CMP platí, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Dohovor o právach dieťaťa (oznámené pod číslom 104/1991 Zb.), ako medzinárodný dokument, ktorý je podpísaný a ratifikovaný zaväzuje aj Slovenskú republiku a rámcovo vymedzuje základné zásady, ktorých cieľom je poskytovať ochranu dieťaťu v rôznych oblastiach jeho života a jednou z takýchto oblastí je aj civilné konanie. Podľa článku 3 Dohovoru musí byť pri akejkoľvek činnosti súdu, ktorá sa týka maloletých detí prvoradým kritériom záujem dieťaťa. Záujem dieťaťa zabezpečujú predovšetkým hmotnoprávne ustanovenia, najmä Zákona o rodine. Úlohou súdu preto je v každom konaní dôkladne skúmať hmotnoprávne predpoklady pre vydanie rozhodnutia vo veci. Súd je vždy povinný prihliadnuť na záujem dieťaťa, ak rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností (§ 36 Zákona o rodine).

18. Obsah neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP sa bezprostredne dotýka maloletého dieťaťa, pričom však nejde o zverenie do výchovy, ale zákon používa pojem starostlivosť, keďže ide len o jednu zložku v rámci obsahu výchovy ako takej. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti toho, koho označí súd, teda aj do náhradnej osobnej starostlivosti, je faktickým opatrením, ktoré neanticipuje otázku budúcej výchovy. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje bez vylúčených strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Dokazovanie má tak v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný prístup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne musia spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní potom musí vychádzať. K dosiahnutiu náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva legitimizuje vyhovujúci výrok, kedy však súd po hodnotení návrhu aj z objektívneho hľadiska musí byť presvedčený, že reálne došlo k osvedčeniu všetkých skutočností, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia v konkrétnom prípade podmienené.

19. V tomto konkrétnom prípade však k naplneniu predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia z hľadiska tak procesného ako ani hmotného práva nedošlo.

20. Po procesnej stránke neboli osvedčené skutočnosti, že odňatie maloletej G. z osobnej starostlivosti otca a odovzdanie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov M. G. a O. G. je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Okresný súd neodkladným opatrením pristúpil k odňatiu maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti biologického otca a odovzdaniu maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti pre otca dieťaťa a jeho rodinu neznámym osobám. Nevychádzal z premisy, či potreba takejto úpravy je bezodkladná, a teda zahŕňa v sebe aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Len tá skutočnosť, že maloletá svojvoľne, na základe vlastného rozhodnutia, bez súhlasu svojho otca opustila domácnosť otca a odišla bývať k navrhovateľom, kedy podľa návrhu maloletá u navrhovateľov bývala zhruba tri týždne do podania návrhu, nie je preukázaním atribútu bezodkladnosti potreby úpravy daného faktického stavu, pričom regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená z pomerov, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené (tieto musia mať vždy povahu právnych vzťahov) a nebol preukázaný ani prvok naliehavosti a nevyhnutnosti.

21. V zmysle § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť.

22. Charakteristickými znakmi náhradnej starostlivosti je jej nevyhnutnosť a možno ju nariadiť len vtedy, ak rodič osobnú starostlivosť o dieťa nezabezpečuje alebo ju nemôže zabezpečiť, pričom treba poukázať na právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, čo zaručuje aj článok 41 Ústavy SR. Podobne Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to hlavne rodičia, ktorí majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Obsah osobnej starostlivosti sa mení v závislosti od veku dieťaťa, kde je potrebné prihliadnuť na to, v akom veku je dieťa, ohľadne ktorého sa náhradná starostlivosť nariadi. Je potrebné preto rozlišovať, či ide o 16-ročné dieťa (v čase rozhodovania odvolacieho súdu maloletá dovŕšila 17-ty rok svojho života), a teda maloleté dieťa je veku blízkom dospelosti, alebo ide o maloleté dieťa predškolského alebo školského veku, kedy osobná starostlivosť zo strany rodičov v rámci dennej starostlivosti je nevyhnutná. K náhradnej osobnej starostlivosti môže

súd pristúpiť len vtedy, ak rodičia starostlivosť o dieťa nezabezpečujú alebo ju nemôžu zabezpečiť, pričom musí byť preukázané, že ide o neochotu rodičov alebo neschopnosť rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa, čo môže spočívať v objektívnych alebo subjektívnych okolnostiach. V tomto konkrétnom prípade len tá skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa pracuje v zahraničí a o dieťa vo veku 17 rokov, teda dieťa vo veku blízkom dospelosti, sa z objektívnych dôvodov nemôže dennodenne starať, čo s prihliadnutím na vek takéhoto dieťaťa už nie je ani nevyhnutné, nemožno v tom vidieť neochotu otca alebo jeho neschopnosť zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, a teda z jeho strany, že by šlo o zanedbávanie osobnej starostlivosti. Zanedbávanie sa totiž vyznačuje nedostatkom záujmu o starostlivosť spôsobujúcim závažné ohrozenie vývoja dieťaťa alebo nebezpečenstva pre dieťa, čo v tomto konkrétnom prípade absolútne nebolo preukázané. Nebolo preukázané, že by došlo k zanedbávaniu konkrétnych potrieb dieťaťa, či už pri zabezpečení telesných potrieb dieťaťa (t. j. výživy, ošatenia, ubytovania, zdravotnej starostlivosti a pod.) vzhľadom na to, že otec maloletej, čo nebolo sporné, zasielal peniaze, z ktorých si maloletá vedela hradiť svoju výživu, ošatenie, mala zabezpečené ubytovanie a vzhľadom na svoj vek, nie je ani predpoklad, že by v záujme svojej zdravotnej starostlivosti vyžadovala doprovod dospeljej osoby k bežným lekárske úkonom. Taktiež nebolo preukázané, že by došlo k zanedbávaniu vzdelania, keďže maloletá navštevovala strednú školu a aj podľa správy školy umeleckého priemyslu Ladislava N. v U. dochádzka žiačky bola dobrá, pravidelne sa zúčastňovala vyučovania aj počas dištančnej formy štúdia, jej vyučovacie výsledky sú dobré, celkovo na konci prvého ročníka prospela veľmi dobre, s priemerom 1,69. O svoj študijný odbor sa zaujíkala, počas hodín sa zapájala do vzdelávacích aktivít, vypracovávala si domáce úlohy. Do školy chodila slušne a čisto upravená, dbajúc o svoj zovňajšok, u žiačky neboli pozorované žiadne známky psychického, či fyzického týrania, pri rozhovoroch pôsobí sebaisto a prirodzene. Nebolo preukázané, že by došlo k bývaniu maloletej v závadnom prostredí, nakoľko zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. S., domácnosť otca je štandardne zariadená, prispôbena potrebám rodiny, maloletá má tu k dispozícii samostatnú detskú izbu, ktorá zodpovedá jej potrebám a v čase šetrenia, hygiena a poriadok boli na primeranej úrovni. Nebolo preukázané ani to, že by zo strany otca, či ostatných členov rodiny došlo k citovému zanedbávaniu maloletej, keď bratia maloletej, ako aj sestra sa vyjadrili, že spolu vychádzali všetci veľmi dobre. Nebolo tak preukázané, že vzhľadom na vek maloletej zo strany otca by existovala neschopnosť alebo neochota postarať sa o dieťa a že by maloleté dieťa bolo či už po telesnej alebo duševnej stránke zanedbané.

23. Každé zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti (bez ohľadu na konkrétny druh) predstavuje faktický zásah do výkonu rodičovských práv a povinností. Článok 9. Dohovoru jasne zakotvuje, že dieťa by nemalo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, iba že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa.

24. Napriek tomu, že okresný súd rozhodoval neodkladným opatrením o náhradnej osobnej starostlivosti, nezobral do úvahy ani tzv. systémovú prioritu, teda postupnosť hľadania vhodného riešenia náhradnej starostlivosti, kedy vždy sa má v prvom rade hľadať riešenie, ktoré umožní dieťaťu zotrvať vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí. V prípade, ak súd rozhoduje o náhradnej osobnej starostlivosti, je povinný uprednostniť prirodzeno-právne biologické rodinné zväzky. Preferovať treba pri náhradnej osobnej starostlivosti prostredie blízke dieťaťu, pričom prednostne by malo ísť o príbuzného dieťaťa, resp. osoby, ktoré s rodinou dieťaťa udržiavajú blízky kontakt tak, aby ani v prípade zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nedošlo k prerušeniu biologických rodinných väzieb dieťaťa a jeho najbližších príbuzných. Zo strany navrhovateľov ani táto požiadavka nie je splnená, keďže ide o osoby, ktoré nepochádzajú z rodinného prostredia maloletého dieťaťa, neudržiavajú s rodinou maloletého dieťaťa žiadne kontakty, pretože ide o úplne cudzie osoby.

25. Pri posudzovaní návrhu navrhovateľov tiež nie je nepodstatná tá skutočnosť, že ide o maloleté dieťa, ktorému umožnili bývať spolu s ich synom maloletým M. G., nar. XX.XX.XXXX v jednej izbe ako priateľmi, či partnermi, kedy dôvodom odchodu maloletej z domácnosti otca bola najmä tá skutočnosť, že si našla tohto priateľa, čo je diskutabilné aj z hľadiska zabezpečenia mravnej výchovy maloletej navrhovateľmi.

26. Návrhu navrhovateľov vzhľadom na to, že nespĺňa procesné ani hmotnoprávne podmienky pre odňatie maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti otca a jeho odovzdania do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, nie je možné vyhovieť, preto uznesenie okresného súdu bolo potrebné zmeniť a takýto návrh zamietnuť.

27. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že správanie maloletej zrejme aj pod vplyvom navrhovateľov sa stalo konfrontačným nielen vo vzťahu k vlastnej rodine, ale stáva sa konfrontačným aj vo vzťahu k učiteľom, kedy maloletá prestáva rešpektovať aj aktuálne vládne nariadenia vydané v súvislosti s pandémiou ochorenia Covid-19, a to najmä ohľadne nasedenia si rúška za výraznej podpory navrhovateľov. Navrhovatelia ani z tohto hľadiska sa preto nejavia ako vhodní kandidáti pre prípadnú

náhradnú osobnú starostlivosť. Navyše odvolací súd poukazuje aj na to, že pokiaľ by bolo potrebné vo vzťahu k maloletej rozhodovať o náhradnej osobnej starostlivosti, jej najbližšia príbuzná sestra V. T., nar. XX.XX.XXXX prehlásila, že je ochotná si sestru zobrať k sebe a že spĺňa všetky predpoklady na zverenie maloletej od svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

28. Navrhovatelia podávali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za účelom odňatia z osobnej starostlivosti otca a odovzdania do ich náhradnej osobnej starostlivosti maloletej G. G., preto bolo potrebné rozhodnúť o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý keďže sa nepreukázal ako dôvodný, bolo potrebné zamietnuť. Neznamená to však, že pokiaľ správanie maloletej do budúcnosti bude prejavovať známky problematikosti, vo vzťahu ku ktorému by osobná starostlivosť otca o maloletú nebola postačujúca, aby nebola zväžená do budúcnosti náhradná osobná starostlivosť prednostne osobou z rodinného prostredia maloletej.

29. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).